

FET SKYTTERLAG

Postboks 91

1901 FETSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kamilla Due, 22003943

Vedtak om endret tillatelse til Fet skytterlag for drift av Brattåsen skytebane - Lillestrøm

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Fet Skytterlag og endrer tillatelsen for Brattåsen skytebane. Driftstidene utvides til én hverdag i uka i sommer- og vinterperioden, i tillegg til at stevner kan starte kl. 09.00 i helger.

Endret tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt, og gjelder fra dags dato.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 45 600 for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Fet Skytterlag mottatt 05.05.2023 om endring av tillatelse for driftstider, og sakens øvrige dokumenter.

Statsforvalteren behandler saken som rett forurensningsmyndighet for skytebaner der vi, eller tidligere Statens forurensningstilsyn, har regulert med en tillatelse etter forurensningsloven.

Bakgrunn og søknad

Fet Skytterlag har tillatelse etter forurensningsloven datert 18.12.2008. Tillatelsen gjelder for skyting på Brattåsen skytebane, og har vilkår blant annet for skytetider, årlig skuddmengde og støynivå målt ved nærmeste hytte.

Den eksisterende tillatelsen gir skytterlaget tillatelse til å benytte seg av skytebanen på kveldstid i vinterhalvåret. Skytterlaget søker om å utvide driftstidene, slik at de gis anledning til å skyte på lørdager og på dagtid én dag i uka. Behovet for å ha åpent på dagtid begrunnes med at skyting på ettermiddag og kveld i vinterhalvåret krever bruk av kunstig belysning, noe Det frivillige Skyttervesen fraråder. Banen benyttes også av politi og Forsvaret, som har behov for dagtrening for å unngå bruk av overtid. For å skille mellom skytterlagets og politiets/Forsvarets bruk av banen, søker de om bruk av skyttebanen på to separate dager på dagtid.

I dagens tillatelse er det åpnet for å arrangere stevner 1-2 helger i året, med oppstart kl. 12.00. Skytterlaget søker om å utvide antall stevner til 4 stevner i året, slik at de forskjellige brukergruppene (Fet Skytterlag og Romerike Sportsskytterklubb), unngår å komme i konflikt om kvoten for stevner. I tillegg søker skytterlaget om oppstart kl. 09.00 under stevner, inkludert helger. Juridisk sjef i Det frivillige Skyttervesen viser til at skytterstevner er unntatt fra lov om helligdagsfred, ettersom disse stevnene ikke er beregnet for å samle tilskuere og er så tidkrevende at det er nødvendig å starte før kl. 13.00.

Oppsummert, søker Fet Skytterlag om endring til følgende driftstider:

Perioden 1. oktober – 31. mars:

Tre hverdager i uken (mandag – torsdag) kl. 18.00 – 21.00

En virkedag i uka kl. 10.00 – 16.00

Lørdager kl. 10.00 – 16.00

Perioden 1. april – 30. september, med unntak av juli:

Mandag – torsdag klokken 18.00 – 21.00

En virkedag i uka 10.00 – 16.00

Lørdager klokken 10.00 – 16.00

Særskilte skytetider i juli:

Tirsdag og torsdager kl. 18.00 – kl. 21.00

Stevner:

1-4 helger pr. år og at stevnene kan starte kl. 09.00

Høring

Søknaden er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5.

Fet Skytterlag har ved søknad uttalt seg i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-6.

Berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, samt andre som kan bli særlig berørt, er forhåndsvarslet direkte gjennom brev av 04.12.2024, jf. forurensningsforskriften § 36-7.

Frist for å gi uttalelse var 17.01.2025.

Uttalelser og bedriftens kommentarer

Akershus fylkeskommune

Ingen merknader.

Hyttenabo

Hyttenabo til Brattåsen skytterbane ønsker ikke at søknaden skal innvilges, da vedkommende er bekymret for at dette vil føre til økt støy. Hyttenaboen opplever allerede støyen som vært forstyrrende, særlig i helger og sommerhalvåret når hytta brukes mest. Det blir påpekt at utvidede skytetider vil forverre situasjonen og komme i konflikt med behovet for ro. Hyttenaboen stiller seg også kritisk til påstanden om at utvidelsen ikke vil føre til mer aktivitet, og ber om dokumentasjon for dette. Støyen fra grovkalibrede skudd fremstår som spesielt forstyrrende.

Frode Granaas på vegne av styret i Varsjøen, Heiavannet, Frysja Hyttevelforening

Styret i Varsjøen, Heiavannet, Frysja Hyttevelforening motsetter seg alle endringer i tillatelsen, og reagerer på at de ikke ble inkludert i høringslisten, til tross for at alle medlemmene er berørt. Hyttevelforeningen motsetter seg særlig skyting fra kl. 09.00 i helgene, daglig skyting mandag til torsdag i sommerhalvåret, og utvidet skyting seks dager i uken under stevner. De mener dette vil føre til mer støy og reduserer områdets verdi som rekreasjonssted. Som avbøtende tiltak foreslås lyddempere på grovkalibrede våpen.

Lillestrøm kommune

Lillestrøm kommune etterlyser en tydelig begrunnelse for behovet for flere skytetimer per uke, gitt at aktiviteten skal være uendret. De påpeker at endringen kan gi mer opplevd støy, selv om grenseverdiene overholdes. Kommunen har ingen vesentlige innvendinger dersom skyteaktiviteten ikke øker, og anbefaler dialog med naboer og en eventuell midlertidig utvidelse av driftstid for å kunne evaluere effektene.

Fet Skytterlags kommentar til høringsuttalelsene

Skytterlaget opplyser om endring i skytetid på vinterhalvåret ikke vil føre til økt skyteaktivitet sammenlignet med dagens situasjon, men at aktiviteten vil flyttes fra hverdagskvelder til dagtid på lørdager. De sier at utvidet driftstid ikke vil innebære flere brukere, med unntak av en eventuell økt bruk fra politi og Forsvaret innenfor ordinær arbeidstid.

Omsøkte endringer for utvidelse av antall stevner vil sikre at alle brukergruppene som benytter skytebanen får mulighet til å få avholdt stevner årlig. Dette vil gi økt forutsigbarhet og rettferdighet i fordeling av stevnetid mellom brukergruppene. De påpeker at tidligere oppstart på søndager under noen få større stevner vil hovedsakelig flytte aktivitet fra ettermiddag til formiddag. Den totale belastningen av støy vil ikke endres.

Statsforvalterens vurdering

Støy

Gjeldende tillatelse har støygrense på $L_{A\max} = 65$ dB. Da tillatelsen ble gitt i 2003, og senere endret i 2008 etter klagesaksbehandling hos Statens forurensningstilsyn, var det på det rene at det var vanskelig å overholde kravene til støynivå i gjeldende tillatelse for fire hytter når det skytes med rifle. Skytterlaget fikk utarbeidet støysonekart i 2007 med forslag til tiltak for å redusere støyen fra skytebanen. Denne utredningen konkluderte med at kostnaden med å gjennomføre aktuelle tiltak oversteg nytten, da man ikke ville komme i mål for samtlige hytter, og at landskapets karakter ville endres ved etablering av støyvoll. DFS anmodet derfor om at støygrensene skulle heves. Denne anmodningen ble avslått av Fylkesmannen i Oslo og Akershus, med begrunnelse om at en slik endring kunne ville innebære en fordel for skytterlaget, og at skytterlaget ville mangle insentiver til å arbeide med å redusere støynivået fra virksomheten.

Fet Skytterlag har sendt inn en støyutredning utført av Rieber Prosjekt AS, datert 26.04.2020. Av denne støyutredningen fremgår det at med dagens aktiviteter på skytebanen, er det et tyvetalls boliger og hytter som ligger innenfor gul og rød støysone. Konsulenten opplyser samtidig om at de to boligene/hyttene som ligger innenfor rød støysone i dag, i realiteten sannsynligvis har et støynivå tilsvarende gul støysone dersom man hensyntar vegetasjonen i området. I brev datert 21.09.2023, bekrefter Rieber Prosjekt AS at de omsøkte endringene i skytetider er dekket av støyutredningen fra 2020. Bakgrunnen for dette er at det er støy angitt som maksimalnivå, $L_{A\max}$, for enkeltskudd som er dimensjonerende for skytebaner. Ekvivalent støynivå, L_{den} , er i hovedsak aktuelt å bruke som

støyindikator for skytebaner med høy årlig skuddmengde, og der en større andel av skuddene foregår på kveldstid. Ettersom søknaden fra skytterlaget gjelder en utvidelse av skytetidene, og ikke antall skudd per år, vurderer konsulenten at det fremdeles vil være L_{AFmax} som er dimensjonerende, da skyteaktivitetene ikke vil øke nevneverdig. Skulle det allikevel bli en viss økning i skyteaktivitet, vil denne økningen skje på dagtid. En slik økning vil gi minimalt utslag på støysonene for L_{den} .

Statsforvalteren er usikker på om økningen i antallet boliger/hytter som ligger innenfor gul støysonen skyldes at det er bygd flere hytter siden 2007, eller om det er endringen av støyindikator fra L_{Almax} til L_{AFmax} . Antallet synes i alle fall høyt for Statsforvalteren, og det er mange naboer som potensielt blir berørt av en utvidelse av skytetidene. Samtidig ser vi at det vil være av stor samfunnsmessig nytte dersom banen kan benyttes til trening for politiet/Forsvaret på dagtid én hverdag i uka. Vi tillater derfor dette både for sommer- og vinterperioden, med forutsetningen at samlet årlig skuddmengde holdes konstant. En spørreundersøkelse fra 2015 indikerer at skytestøy oppfattes som mest plagsomt i perioden kl. 16-20. Vi vurderer derfor at det kan være fordelaktig at noe av skyteaktiviteten flyttes til dagtid, også fordi mange er på jobb selv i dette tidsrommet.

Vi vurderer at det ikke er forsvarlig å tillate drift på lørdager i vinterhalvåret når det er så mange hytter og boliger som har støynivå over grenseverdien i tillatelsen. Selv om det i støyrapporten redegjøres for at en utvidelse av skytetidene ikke vil medføre at støygrensene overskrides, vil en slik endring innebære at skytingen kan foregå over et lengre tidsrom. På vinteren vil også støydemping fra vegetasjonen i området være mindre enn på sommerstid. Søknaden om drift på lørdager er blant annet begrunnet med at skytterlaget ønsker å avholde interne stevner. Vi kan ikke se at dette er en fordel som er vesentlig større enn de skader eller ulemper en slik utvidelse vil ha for miljøet.

Vi kan ikke se at det er grunnlag for å øke antallet stevner fra 1-2 helger i dagens tillatelse og opp til 4 helger i året. I vurderingen har vi i tillegg til hensynet til naboene som er berørt av støyen, også hensyntatt at rekreasjonsverdien til naturområdene rundt anlegget ikke skal reduseres. Vi åpner imidlertid for at stevner i helger kan starte kl. 09.00 for å sikre en hensiktsmessig gjennomføring.

Støykravene satt for eksisterende tillatelse oppdateres ut ifra satt grense i T-1442, som innebærer at støyindikator endres fra L_{Almax} til L_{AFmax} . Grenseverdien holdes fast på 65 dB (A) fra dagens tillatelse.

Undersøkelse av avrenning av metaller

Fet Skytterlag har målt nivåene av bly og kobber i avrenningsvannet fra Brattåsen skytebane i august 2023. To vannprøver ble tatt, inkludert en nedstrøms fra kulefangervollene, og en nedstrøms fra nedslagsfeltet for hagle- og riflebanene. Analysene viste kobber i tilstandsklasse 2 og bly i tilstandsklasse 3, i henhold til Miljødirektoratets veileder M-608.

Den gjeldende tillatelsen har vilkår om at det skal tas prøver av avrenning fra skytebanen, og at Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) skal komme tilbake med nærmere prosedyre og frist for prøvetakingen. Vi har i forbindelse med at tillatelsen endres, nå presisert at skytterlaget må ta representative prøver årlig for å kartlegge avrenningen og følge med på utslippene. Vi minner om at det er Fet Skytterlag sitt ansvar som konsesjonsinnehaver å også vurdere behovet for avbøtende tiltak knyttet til eksisterende forurensning. Ved behov kan også Statsforvalteren i ettertid stille krav om tiltak som er nødvendige for å motvirke forurensning av betydning.

Vurdering av naturmangfoldloven og vannforskriften

De omsøkte endringene vil ikke medføre forurensninger som kan påvirke naturmangfoldet. Vi legger derfor til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 9-12.

Vi vurderer at endring av tillatelsen ikke gir en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i resipienter, eller gjøre det vanskeligere å oppnå miljømålene i vannforekomsten. Strengere krav til overvåking av metallavrenning fra skytebanen vil bidra til å avdekke om det er behov for tiltak for å redusere avrenningen.

Vurdering av gebyr

Vi viser til varselet om gebyr i brev sendt 16.06.2023. Vi varslet sats 6 som i år 2023 utgjorde kr 37 400. Vi vurderer at gebyret i denne saken bør følge sats 6. Imidlertid er mesteparten av arbeidet utført i 2025, og vi vurderer derfor at det er gjeldende satser for 2025 som skal legges til grunn. Sats 6 utgjør i 2025 kr 45 600.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Konklusjon

Statsforvalteren imøtekommer Fet Skytterlag sin søknad om å utvide driftstiden for Brattåsen skytebane til én hverdag i uka i sommer- og vinterperioden. Vi vurderer at politiet og Forsvaret sin bruk av skytebanen på hverdager er av stor samfunnsnytte. Vi åpner også for at stevner i helger kan starte kl. 09.00 da vi har vurdert at de fordeler som forurensere får ved en utvidelse av driftstid er vesentlig større enn de skader og ulemper denne endringen medfører for miljøet.

Vi avslår samtidig den delen av søknaden som gjelder drift på lørdager i vinterperioden, og en økning av antall helger med stevner. Vi mener en slik utvidelse ikke vil gi fordeler for forurensere som er vesentlig høyere enn de skader og ulemper som vil oppstå for miljøet.

Vedtak om endret tillatelse og gebyr

Statsforvalteren endrer Fet Skytterlag sin tillatelse til forurensende virksomhet for drift av Brattåsen skytebane i Lillestrøm kommune.

Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Endringene i tillatelsen gjelder fra dags dato.

Følgende endringer er gjort i tillatelsen;

- Skyting en virkedag i uka 10.00 – 16.00 i vinter- og sommerperioden.
- Stevner kan starte kl. 09.00 ved behov

Tillatelsen er endret med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd punkt 5.

Vi avslår den delen av søknaden som gjelder skyting på lørdager i vinterperioden, og økning av antall helger med stevner per år.

Fet Skytterlag skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 45 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften §§ 39-4 jf. 39-3.

Klageadgang

Fet Skytterlag og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er 3 uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Kamilla Due
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Endret tillatelse til drift av Brattåsen skytebane

Kopi til:

LILLESTRØM KOMMUNE	Postboks 313	2001	LILLESTRØM
Styret i Varsjøen, Heiavannet, Frysja hyttevelforening	c/o Frode Granaas Vestbyveien 53	1920	Sørumsand
AKERSHUS FYLKESKOMMUNE	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
NATURVERNFORBUNDET I LILLESTRØM	c/o May Oldervik Heggelia 40	1900	FETSUND
FET JEGER OG FISKEFORENING	c/o Magnus Foss Garderveien 102	1900	FETSUND
Silje Thoresen	Nordliveien 4	0571	Oslo
Per Daniel Granvoll	Torpvegen 85	2216	Roverud
Arild Espenes	Rektorhaugen 21	0876	Oslo
Turid Vikøren	Rektorhaugen 21	0876	Oslo
Kjersti Hage	Rektorhaugen 17	0876	Oslo
Tore Hage	Lysehagan 11	0383	Oslo